ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Н. В. ЧУЙКО, канд. екон. наук,
доц. кафедри менеджменту, економіки та маркетингу
В. В. МЕРЧАНСЬКИЙ, канд. екон. наук,
доц. кафедри менеджменту, економіки та маркетингу
Харківська державна зооветеринарна академія, Харків

Важливою сферою народного господарства України є його аграрний сектор. Він є стратегічною галуззю української національної економіки, яка забезпечує продовольчу безпеку нашої держави.

Аграрний сектор України має низку переваг порівняно з іншими сферами діяльності, а саме: вигідне географічне положення, сприятливі кліматичні умови, родючі землі, кваліфіковану робочу силу, досвід роботи в сфері сільськогосподарського виробництва. Поряд із позитивними моментами існують і негативні тенденції розвитку аграрного виробництва, а саме: процес виробництва відбувається на фоні зносу основних засобів виробництва, значних виробничих витрат, неефективної системи кредитного забезпечення аграрних підприємств. Сучасні тенденції розвитку аграрного сектору потребують вирішення назрілих проблем, оскільки він є не лише основою зайнятості більшості населення сільських територій України, але й є пріоритетною галуззю розвитку національної економіки.

Важливою складовою економічного зростання та розвитку аграрного сектору є інвестиції. Згідно Закону України, інвестиції - це всі види майнових й інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької діяльності, в результаті якої створюється прибуток (дохід) і/або досягається соціальний та екологічний ефект, а сам процес вкладення називається інвестуванням [1].

При аналізі статистичних даних про обсяг капітальних інвестицій в економіку України у 2010-2019 рр. видно, що спостерігалася позитивна тенденція (таблиця 1) [2].

Таблиця 1 – **Інвестиції в основний капітал,** млн грн

Показники	Роки					
	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Сільське, лісове та рибне господарство	11568	30155	50484	64104	66104	59130
Промисловість	56725	87656	117754	143300	199896	254196
Будівництво	32790	43464	44444	52176	55994	62347
Торгівля	18868	20663	29957	33665	51818	44174
Фінансова та страхова діяльність	5883	6448	7679	8055	10652	11246
Діяльність транспорту	19592	18704	25107	37944	50078	43793
Всього	189061	273116	359216	448462	578726	623979

Дослідження інвестицій у сільське, лісове та рибне господарство свідчить також про позитивну динаміку за період 2010-2018 рр. Максимального значення цей показник досяг у 2016-2017 рр. (відповідно 14,1 і 14,3 %) від загального обсягу інвестицій в основний капітал, що в 2,3 рази більше порівняно з 2010 р.

У 2019 р. розмір капітальних інвестицій у сільське, лісове та рибне господарство мали тенденцію до зниження і становили 59130 млн. грн., або 9,5 % від загальної суми капітальних інвестицій в економіку нашої країни.

Діяльність іноземних інвесторів в аграрному секторі нині малоактивна, що вказує на погіршення інвестиційного клімату в Україні. Починаючи з 2014 р. обсяги залучення прямих іноземних інвестицій помітно скорочуються. Стійка тенденція до відтоку іноземного капіталу зумовлена насамперед високими додатковими ризиками (політичними, економічними, валютними тощо). Внаслідок тривалої спадної динаміки обсяги прямих іноземних інвестицій у 2018 р. порівняно з 2010 р. зменшилися майже на чверть [3].

Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій в аграрному секторі залишаються власні кошти підприємств, за рахунок яких у 2019 р. освоєно 90,8 % капітальних вкладень, кредити – 8,5 %, кошти державного бюджету – 0,4 %, кошти місцевих бюджетів – 0,2 % інші джерела – 0,03 %. Отже, переважаюча частина інвестицій формувалася на рівні господарських структур, тоді як в 1991 р. визначальну роль у формуванні інвестиційних ресурсів виконувала держава [4].

Отже, подальший розвиток аграрного сектору повинен здійснюватися на основі інвестицій. Нашій державі, незважаючи на складне фінансове становище, потрібно запроваджувати програми державної підтримки сільського, лісового та рибного господарства. Важливою складовою має стати поєднання і взаємозв'язок інвестиційної та інноваційної діяльності щодо збільшення вкладання грошових коштів (власних, державних, приватних) у сучасні інноваційні технології та виробництво інноваційних продуктів.

Література:

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України. URL: http://www.rada.gov.ua (дата звернення 21.01.21).

2. Державна служба статистики України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua (дата (звернення 21.01.21).

3. Мацибора Т. В. Тенденції розвитку інвестиційної діяльності в аграрному секторі економіки України. Економіка АПК. 2020. № 4. С. 26-34.

4. Батир Ю. Г., Чуйко Н. В., Храпач К. Г. Інвестиційна стратегія розвитку аграрної сфери. Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. Харків. 2015. Вип. 31. Ч. 1. С. 276–281.